

Naam: F Lagcher
Datum: 25 juni 2020
Team/teamonderdeel: US Kwaliteit en Innovatie
Telefoonnummer:

Collegevoorstel

Onderwerp	Concept Duurzaam Integraal Huisvestingsplan Onderwijs
Advies Is er een uiterste behandeldatum?	Bespreekstuk
Portefeuillehouder	A.L. Langius
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	n.v.t.

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Almelo moet zorgen voor passende onderwijshuisvesting voor het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs. Dit doet zij door het opstellen van integrale huisvestingsplannen (IHP's). Vanwege de daling van het aantal leerlingen en veroudering van schoolgebouwen, is besloten het IHP te actualiseren. Hiernaar is onderzoek gedaan en overleg geweest met schoolbesturen. De resultaten hiervan zijn vertaald in een concept IHP. De raad wordt, in een politiek beraad, geïnformeerd over de in het concept IHP opgenomen huisvestings- en investeringsagenda 2021 – 2024. Een definitief IHP wordt ter besluitvorming aan college en gemeenteraad voorgelegd nadat met schoolbesturen Op Overeenstemming Gericht Overleg gevoerd is.

Voorgesteld besluit

1. Het concept IHP Onderwijs 2021 – 2024 (IHP 2021 – 2024) vast te stellen en daarmee: in te stemmen met de in het concept IHP opgenomen huisvestings- en investeringsagenda 2021 – 2024 (hoofdstuk 10), inhoudende om voor de komende planperiode € 22 miljoen beschikbaar te stellen voor de vernieuwing van de onderwijshuisvesting.
2. In te stemmen met bespreking van het concept IHP in het politiek beraad van 6 oktober 2020 en met het onderwijsveld aan de Onderwijstafel op 8 oktober 2020.

Inleiding

Goed onderwijs is van groot belang voor de talentontwikkeling van ieder kind en iedere jongere in Almelo. Bij goed onderwijs horen ook goede en passende schoolgebouwen, passend voor het aantal leerlingen, passend voor het soort onderwijs en passend wat betreft technische staat. De gemeente heeft op grond van de wetgeving de zorgplicht voor deze passende huisvesting. Ondanks de inzet en investeringen in de afgelopen jaren, zijn de opgaven groot in Almelo. Er is sprake van verouderde scholen, die om steeds meer onderhoud vragen, en in enkele wijken is sprake van leegstand in de scholen door de demografische krimp. Ook zijn er diverse beleidsmatige ambities waaronder de ontwikkeling van integrale kindcentra (IKC's) en de realisering van een duurzaam VMBO. De centrale vraag is dan ook hoe de schoolgebouwen passend én toekomstbestendig blijven en welke maatregelen daarvoor nodig zijn. Om dit in beeld te krijgen, hebben er in de afgelopen periode meerdere ambtelijke en bestuurlijke overleggen plaatsgevonden met de schoolbesturen (zowel bilaterale als gezamenlijke overleggen). Mede op basis van aanvullend onderzoek naar o.a. de ontwikkelingen van de leerlingenaantallen en de huisvestingssituatie van de diverse schoolbesturen is het voorliggende concept integraal huisvestingsplan (IHP) opgesteld. Het concept IHP en de daarin opgenomen

huisvestings- en investeringsagenda moeten ertoe leiden dat er blijvend sprake is van een stevige en kwalitatief eigentijdse onderwijsvoorzieningenstructuur in Almelo.

Covid-19 en ventilatie schoolgebouwen

De schoolbesturen zijn eigenaar van de schoolgebouwen en hiermee verantwoordelijk voor de ventilatie in de schoolgebouwen. Eind juli is door het RIVM een adviesdocument over deze ventilatie opgesteld. Veel scholen zijn voor hun eigen schoolgebouwen al nagegaan hoe het met de ventilatie gesteld is. Wanneer uit de controle van het ventilatiesysteem blijkt dat dit niet voldoet aan het Bouwbesluit, dan kan de school contact opnemen met de GGD Twente. Zij adviseren vervolgens over passende maatregelen. Deze maatregelen komen ten laste van de schoolbesturen, zij ontvangen jaarlijks een rijksvergoeding voor het onderhoud van de schoolgebouwen, de zogenaamde instandhoudingsvergoeding. Mocht de veiligheid in het gedrang komen dan zullen we samen met de schoolbesturen bespreken welke oplossingen mogelijk zijn vanuit ieders eigen verantwoordelijkheid. In het IHP wordt voorgesteld de komende jaren een aantal schoolgebouwen te vervangen, onderwijskundig aan te passen en/of te revitaliseren. Daarbij worden tegelijkertijd ook alle benodigde voorzieningen in het kader van de ventilatie eisen uitgevoerd, conform de richtlijnen van het bouwbesluit. De gemeente pakt hierin ook haar verantwoordelijkheid door bij te dragen in de investeringskosten.

Beoogd effect

Het IHP dient een meerjarenperspectief te bieden waarmee gezorgd wordt voor een duurzame en toekomstbestendige onderwijsvoorzieningenstructuur voor het primair, voortgezet en (voortgezet) speciaal onderwijs. In de komende planperiode betreft dit de versterking van de voorzieningen voor het speciaal onderwijs door vernieuwing van de SO Dr. Herderscheeschool en SO Het Mozaïek, de realisering van de VMBO-campus (bundeling van het beroepsgerichte VMBO van Het Noordik, Pius X College en Het Erasmus) en de herstructurering van het basisonderwijs met als doel in diverse wijken integrale kindcentra (IKC's) te vormen.

Argumenten voor

1. Voldoen aan wettelijke zorgplicht

De opstelling van een IHP is een belangrijk beleidsinstrument voor de gemeenten in het kader van de uitvoering van haar wettelijke zorgplicht voor de onderwijshuisvesting. Door de opstelling van een IHP hebben zowel de gemeente als de schoolbesturen een meerjarenperspectief waarop zij hun eigen beleid kunnen voeren. De gemeente kan in haar financieel meerjarenbeleid rekening houden met de te verwachten investeringen voor de onderwijshuisvesting, de schoolbesturen kunnen vanuit hun wettelijke verantwoordelijkheid voor de materiële instandhouding van de schoolgebouwen ook een eigen onderhouds- en financieel beleid voeren. 'Men weet waar men aan toe is' met de opstelling van een IHP.

2. Proces totstandkoming concept IHP

Het voorliggende IHP is een concept IHP dat is opgesteld in en na overleg met de betrokken schoolbesturen. Conform de regelgeving onderwijshuisvesting dient er nog zogenaamd 'op overeenstemmingsgericht overleg' (OOGO) plaats te vinden. In Almelo vindt dit plaats aan de "Onderwijstafel". Dit afrondend overleg met de schoolbesturen vindt plaats na vaststelling van het concept IHP door het college van B&W. Na afstemming aan de onderwijstafel wordt het IHP in definitieve vorm ter besluitvorming aan college en gemeenteraad voorgelegd.

Kanttelingen

Het IHP is altijd een momentopname op basis van de actuele leerlingenaantallen en -prognoses. Door diverse ontwikkelingen en nieuw (Rijks-)beleid kan er weer sprake zijn van wijzigingen in de huisvestingsvraagstukken. Vanuit deze dynamiek is het wenselijk om het IHP periodiek (tweejaarlijks) te actualiseren op basis van actuele leerlingenontwikkelingen.

Een aantal huisvestingsvraagstukken in het IHP 2021 - 2024 dient de komende periode verder uitgewerkt te worden. Dit vraagt ook gezamenlijke schoolbestuurlijke keuzes met betrekking tot de herstructurering van de voorzieningenstructuur. Hierin is nog ruimte voor diverse keuzes, die echter wel plaats dienen te vinden binnen de financiële kaders van het IHP.

Alternatieven

N.v.t.

Kosten, opbrengsten en dekking

Voor de komende planperiode is op basis van het IHP € 22 miljoen beschikbaar voor de vernieuwing van de onderwijshuisvesting in de gemeente Almelo. Deze € 22 miljoen wordt gedekt uit de jaarlijks beschikbare stelpost kapitaallasten onderwijshuisvesting in de reguliere begroting.

Onderverdeeld naar onderwijssoorten is er voor de herstructurering in het primair onderwijs € 3,5 miljoen beschikbaar. Voor de realisering van een duurzaam VMBO is € 6 miljoen geraamd. Afgesproken is dat de schoolbesturen eenzelfde bedrag zullen investeren in de vernieuwing van het VMBO. € 10 miljoen is opgenomen voor de gezamenlijke nieuwbouw van SO Dr. Herderscheeschool en SO Mozaïek en de vernieuwing van de arbeidsgerichte leerroute (AGL) en 1op1-klassen van VSO De Veenlanden. Daarnaast is er € 2,5 miljoen opgenomen voor de vernieuwing van de voorzieningen voor bewegingsonderwijs.

In het IHP wordt ook uitgegaan van cofinanciering door de schoolbesturen. Van de schoolbesturen wordt voor de huisvestingsprojecten een bijdrage verwacht vanuit een besparing op het zogenaamde planmatig/groot onderhoud. Omdat schoolbesturen op basis van het meerjarenperspectief weten wanneer ze aan de beurt zijn voor ingrijpende renovatie/levensduurverlenging van het gebouw of vervangende nieuwbouw kunnen ze het groot onderhoud gedurende een bepaalde periode achterwege laten van het bestaande gebouw. Deze besparing wordt aanvullend ingebracht op de gemeentelijke investering.

Uitvoering

De planperiode van het IHP heeft betrekking op de periode 2021 – 2024. Na vaststelling van het concept IHP kan het geagendeerd worden voor de onderwijstafel van 8 oktober a.s. Dit overleg kan leiden tot aanpassingen in het concept waarna deze ter besluitvorming aan college en gemeenteraad wordt aangeboden.

Bijlagen

1. Concept IHP 2021 – 2024
2. Concept presentatie voor het Politiek Beraad op 6 oktober 2020

Procesinformatie

Intern overleg

Besproken en tot stand gekomen in overleg met de teams Financiën/Planning & Control, Bedrijfsvoering/Vastgoed, Samenleving/Sport en het Sportbedrijf Almelo.

Afstemming met portefeuillehouder

De portefeuillehouder is betrokken in het proces bij de totstandkoming van het concept IHP. Daarnaast heeft de portefeuillehouders geparticipeerd in de stuurgroep duurzaam VMBO. De portefeuillehouder stemt in met dit voorstel.

Directie-advies

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Redactiemandaat: wethouder Langius

Presentatie en concept-IHP verzenden aan de raad.